

A „Psalmus Hungaricus” Kanadában

PETER TEMPLE, A WINNIPEGI „SYMPHONY ORCHESTRA” ÉS A „PHILHARMONIC CHOIR” KARMESTERE A MODERN MAGYAR MUZSIKÁNAK SZEREZ BARÁTOKAT — A TORONTÓI ÉS PETERBORO ZENEVELAG IS ÉRDEKLŐDÉSSEL VÁRJÁ A „MAGYAR ZSOLTÁR” BEMUTATÁSÁT.

Többször — és az északamerikai földrészen egyedül — jelentette már a „Kanadai Magyar Újság”, hogy milyen óriási sikereket ért el és milyen hervadhatatlan érdemeket szerzett a magyar kulturának Kodály Zoltán „Psalmus Hungaricus”-a, azt nem kellene holt betűkkel magyarázgatnunk, ha olvasóink mind élvezhetnék ennek a szívből és velőbe markoló zenei alkotásnak a szépségeit. Ez azonban csak a legnagyobb kanadai városok lakóinak jut ki majd osztályrészlül, miután a nagy mű előadásához hatvan tagú ének-kar és ugyanekkor zenekar kell — legalább. Így olvasóink többsége számára elárulunk néhány műhelytitkot a „Psalmus” eredetéről... A „Zsoltár” tulajdonképpen Dávid 55-ik zsoltára Kecskeméti Vig Mihály szobrász által készített. A zene alapanyagát Kodály az 1500-es évek, tehát a magyar történelem leglegnevesebb zenekarok és énekesek életénél vette le.

Szinte magától ajánlkozott tehát, hogy a kanadai magyarság se mulassza el ezt a nagy-szerű alkalmat, amit a „Psalmus Hungaricus” előadása jelenthet és mi sem természetesebb, mint hogy felvettük az é-rintkezést Kanada legelső hely-lyen álló zenekaraival abban az irányban, hogy a „Psalmus Hungaricus”-t adják elő és ezáltal szolgálják a magyar kultu-rát. Előre szinte kiszámíthatat-án ugyanis egy ilyen mű Coast to-Coast azaz tengerparttól ten-gerpartig való bemutatásának hatása, amennyiben nemcsak plakátokon, hanem a kanadai angol újságok lepedőin is ököl-nyi cimibetűk és a legnépszerűbb zenei lapok előtt fejt hajtó méltó-ságú sorok fogják felkelteni az ér-deklődést a magyar zenekultu-ra iránt.

„Mi is az a „Psalmus Hungaricus”? Miért kell ma, a modern huszadik században imádságot, zsoltárt komponálni még a legmodernebb magyar zeneszer-zőknek is? ... A kanadai köz-vélemény érdeklődésnek ez az a pontja, melybe ismét befeképesz kodhatik kulturánk minden-egyes kanadai magyar misszio-náriusa és elmondhatja a maga mondókat arról a távol élő népfajról, melynek szabadsága ma bélyegbe verve, szülőföldje életképtelen véres cafatokká szaggatva és a nyugati kultúra érdekében lefolyt érzésvér-tónélma mercurifutva önkényte-lenül is a „Psalmus Hungari-cus” elimádkozására készíti a magyart.

nunk aziránt, hogy Kodály Zoltán, az 53-ik életévét taposó nagy magyar lángész szerzemé-nyét jövő ősszel előadják. Min-denesetre már azt is örömmel könyvelhetjük el, hogy a ma-gyar főváros egyesítésének 50-

„A magyar nép nem akarta a háborút”

CZERNIN VOLT KÜLÖGYMINISZTER MACA TANUSKODIK ARTATLANSÁGUNKRÓL — AKKOR SEM MARADTAK VOLNA SEMLEGESEK AZ OLAHOK, HA ERDÉLYT MEGKAPTAK VOLNA

A félreértések és nagyhatalmi féltékenykedés lázas feltor-lódása nyomán kipattanó vilá-g-háború kulisszatitkaire érdekes fényt vet Czernin Ottokár volt osztrák-magyar külügyminisz-ternek a „Budapesti Hírlap” e-gyik legutóbbi számában meg-jelent szennzációs cikke. Ezekben a hazugságokkal ter-helt években szokássá vált, hogy a békeszerződés védel-mének szolgálatában a háborús bűnösséget a legyőzöttekre há-ritsák — írja Czernin. — A ver-saillesi, st. germaini és triano-ni rablóbűnéket azzal magya-rázzák és mentetik, hogy bűn-tetésük bizonyos mérték-ben „bírói ítéletek bűnösökkel szemben.”

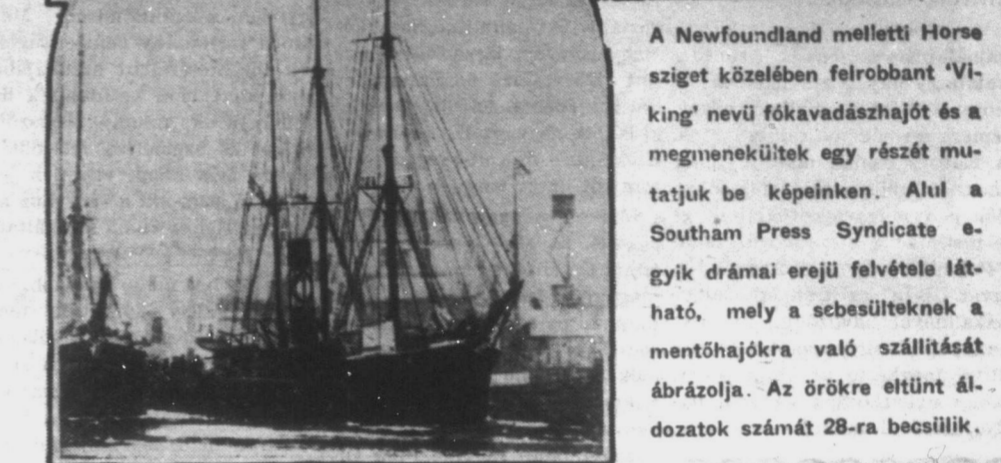
Ebből erednek a folyton vis-zszatéró hazugságok hogy Berch-told rárontott „a szegény kis Szerbiára, amely nem akart semmi mást, minthogy jó szom-szédja legyen a monarchiának” pedig teljesen bebizonyosodott, hogy a nagyszerb propaganda semmitől sem riadt vissza — eb-ből született ennek a hazugság-nak az a testvére is, hogy „Né-metország akarta a háborút” holott ezerszer bebizonyították, hogy Németországot vezetői hi-bábnak következtében vakon és süketen „belelöktek” a háború-ba, hogy Lloyd George szavát ismételjem. Most ehhez a két hazugsághoz csatlakozik a har-madik, a legostobább és a legle-hetlenebb.

„Magyarország háborút akart Rumánia ellen.” Az általam ismert népek kö-zött a magyarban él a legerő-sebb nemzeti érzés. Ez a nagy tulajdonság, amely lehetővé te-tte, hogy a magyar nép az elvesz-tett háború borzalmas sorscsa-pásai után is emelt fővel és tö-rtelen bátorsággal tovább küz-djön jobb jövőért, a háború előtt is okozott nehéz órákat nekünk osztrákoknak és mi öregek még valamennyien emlékezünk azok-ra a harcokra, amelyeket Ma-gyarország viselt „Bécs ellen” nagyobb önállóságáért és füg-gtelenségéért. Korlátlan urak akartak lenni a maguk házában. Már ez az általánosan ismert magyar vonás is mutatja, hogy a vezető magyar államférfiak — így mindenekelőtt a felejtethe-tlen Tisza István — mindig el-ítelték a területnagyságot, mert ez természetesen gyön-gítetté volna a magyar állam-ban a magyar elemek befolyá-sát.

„Akkor sem fogadom el Ru-mániát, ha ajándékba adják” — mondotta nekem egyszer Tisza aki csak úgy, mint a magyar nép tuhyomó többsége, az irán-y következésségével szembe-fordult minden hódító törek-véssel. Ha azonban a magyarok nem akartak több rumán álla-mi kötelekükben, ha nem vá-gykoztak rumán terület után, mint a franciák Elzász-Lota-ringia után, a szerbek Bosznia és az olaszok a Trentino után — akkor miért akartak volna a magyarok Rumánia elleni tör-ni — Hát jó — felelik erre a magyarok háborús bűnösségé-nek képviselői — a magyarok ta-lán nem is akartak háborút Ru-mánia ellen, de mégis kevés ál-dozzattal elkerülhették volna és éppen ezt az áldozatot nem akar-ták megadni.

Ez olyan érv, amelyet olykor Németországban is hall az em-ber. Ebben a kérdésben min-denekelőtt meg kell állapítani, hogy sohasem volt szó, „kis ál-dozzatról”. Bratianu akkori ru-mán miniszterelnök, az oláhok semlessége ellenértékül, a há-boru kezdete óta Bukovinát és Erdélyt követelte, kevesebbel soha nem is elégedett volna meg. Erre én tanu vagyok, minthogy akkor a monarchia követe vol-tam Bukarestben és számtalan beszélgetésem volt ebben a kér-désben Bratianuval.

De mindenem túl e két terü-let elcsatolása sem segített vol-na semmit. A rumánok bírtok-ba vették volna és tovább vá-ra-kozták volna, állandó eiható-rozással arra, hogy az első alka-lommal a magyarokra rontsa-nak. Ez az álláspont nem na-gyon emelkedett az erkölcs szem-pontjából, azonban logikai lag meglehet érteni — és vaj-jon mióta diktál az erkölcs a politikában? Rumániában a há-boru alatt mindenesetre nem az erkölcs volt a döntő, mozgató elem.

A Newfoundland melletti Horse sziget közelében felrobant „Viking” nevű fókavadászhajót és a megmenekültek egy részét mutatjuk be képeinken. Alul a Southam Press Syndicate egyik drámai erejű felvétele lát-ható, mely a sebesülteknek a mentőhajókra való szállítását ábrázolja. Az örökre eltűnt ál-dozzatok számát 28-ra becsülik.

KISFIU SZÜLETETT A VILLAMOSON és mire a kórház bejártánál megállította a kocsit a vezető, úgy az anyja, mint gyermeke a legjobb egészségben hagyták el a villamost, hogy az orvosai megvizsgáltassák magukat.

Alig egy hete, hogy Manitoba északi vidékei fölött egy szá-z-merőföldes sebességgel szágul-dó repülőgépen látta meg a napvi-lágot egy kis indiáncsere, ha sonlóképen regényes körülmé-nyek között jött a világra egy kisfiu a winniepei — villamo-son. A Misericordia kórház fe-lé közeledő Corydon villamo-son történt a szokatlan esemény

FELKÉRJÜK LAPUNK MUNKATÁRSAIT, HOGY CSAK A PAPIR EGYIK OLDALÁRA, LEHETŐLEG RITKASOROS GÉPIRÁSSAL ÍRJÁK CIKKEIKET

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leegyszerűbb pénzküldés módja. Pénzküldésért teljes felelősséget vállalok. HAZAK, FARMOK STB. ADAS-VÉTELÉT INTÉZTÉSE VELEM. Bármilyen ártékú baltu díjában forduljon hozzám: **LOUIS SZABO** BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont. A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

P É N Z KÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉBE POSTAN VAGY BORDONYILEG — HAJÓJEGYEK ELADÁSA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRAKON **4 0 / 0** KAMATOT FIZETÜNK BE TETEKRE NEGYEDEVI EL SZÁMOLÁSSAL **THE HARBOR STATE BANK** Alapította: **EMIL KISS,** 4th Ave. 9th St., NEWYORK

A szovjet paradicsoma

A moszkvai propaganda sze-rint a szovjet beteljesülése ap-nak a paradicsomi állapotnak, amely minden marxista törek-vésnek végső célja. Bárha a ka-pitalista országokban is renge-teg a nyomor, baj, nélkülözés, nem lesz tehát érdektelen bete-kinteniünk a szovjet-orosz élet-be, hátha el tudjuk lenni a „jó-lét” titkát.

Nos hát lássuk, milyen az a paradicsom, amelyet a kommu-nista sejték ügynökei kíváná-tonak tüntetnek fel más álla-mok munkásai előtt. A moszkvai „Pravda” hivata-los statisztikák közül, amelyből kiderül, hogy a fő orosz ipari ke-rületekben a munkásifjúságnak csak átlag ötven százaléka ál-szik saját ágában. Az ifjumon-dozzattal elkerülhették volna és éppen ezt az áldozatot nem akar-ták megadni. Ez olyan érv, amelyet olykor Németországban is hall az em-ber. Ebben a kérdésben min-denekelőtt meg kell állapítani, hogy sohasem volt szó, „kis ál-dozzatról”. Bratianu akkori ru-mán miniszterelnök, az oláhok semlessége ellenértékül, a há-boru kezdete óta Bukovinát és Erdélyt követelte, kevesebbel soha nem is elégedett volna meg. Erre én tanu vagyok, minthogy akkor a monarchia követe vol-tam Bukarestben és számtalan beszélgetésem volt ebben a kér-désben Bratianuval.

GRAMOFONOK, HANGSZEREK, ÓRÁK, ÉKSZEREK, SZOLINGENI BOROTVÁK KÉRJEN NAGY ÁRJEGYZÉKET OLD COUNTRY **„DIANA”** Sósorszerzős óhazai „Rózsa” Paprika **MAGYAR COLUMBIA LEMEZEK VEZÉRKÉPVISLETE** LEMEZEK DARABJA 60 cent. KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET. **PÉNZKÜLDÉS! Távirati díj csak 50c.** **Hajójegyeket részletfizetésre adunk!** **Telepítés, Föld Eladás!** **“ADRIA”** KERESKEDELMI, UTAZÁSI ÉS TELEPÍTÉSI TÁRSASÁG 645 Main Street I. emelet. WINNIPEG, Man.

MIÉRT SZENVED?? Amikor természetes uton könnyen gyógykezelheti baját a legjobb gyógynövények használata által. — Gyomor, szív, tüdő, vese, hólyag, ideg, rheuma, gyengeség női betegségek férfi bajok vagy bármilyen betegségben szenved, írjon azonnal ingyenes felvilágosítási könyvét. **HERBARIA TEA** 645 Main Street Room 108. WINNIPEG, Man.